

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De waarheid hoger dan de leus: over de beeldvorming rondom tijdschrift en uitgeverij De Gemeenschap 1925-1941

van de Haterd, L.A.G.J.

Publication date
2008

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van de Haterd, L. A. G. J. (2008). *De waarheid hoger dan de leus: over de beeldvorming rondom tijdschrift en uitgeverij De Gemeenschap 1925-1941*. [, Universiteit van Amsterdam]. In de Knipscheer.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Woord vooraf

Toen in september 2004 mijn boek *Om hart en vurigheid* verscheen¹, was ik nog in de veronderstelling dat het de afsluiting was van een lange en intensieve periode van onderzoek naar en schrijven over tijdschrift en uitgeverij De Gemeenschap.²

Onverwacht werd het de start van nieuw onderzoek, toen Marita Mathijssen en Klaus Beekman mij stimuleerden het onderwerp te verdiepen door er een proefschrift van te maken.

Net als bij *Om hart en vurigheid* is de titel *De waarheid hooger dan de leus* ontleend aan een tekst van Anton van Duinkerken. Het is de eerste regel van het gedicht ‘De keuze’ dat in *De Gemeenschap* gepubliceerd werd in maart 1937. Van Duinkerken kiest in dit gedicht vóór de waarheid (van de democratie) en tégen de leus (van het fascisme). Het is een programmatisch gedicht - het desbetreffende nummer opent er dan ook mee – een gedicht waarmee de redactie van *De Gemeenschap* zich nadrukkelijk politiek-maatschappelijk profileert en zelf aan de beeldvorming over het tijdschrift bijdraagt. Deze versregel staat daarmee symbool voor de ondertitel van dit boek.

Er zijn veel mensen die mij bij de totstandkoming van deze dissertatie op een onderdeel behulpzaam zijn geweest door het geven van informatie of advies of door het kritisch doorlezen van een gedeelte van de tekst. Veel dank ben ik met name verschuldigd aan Fons van Buuren, Jan Geerts en Hans Rikken. Zij hebben de concepttekst gelezen en van hun kritische commentaar voorzien en bovendien allerlei controlewerkzaamheden uitgevoerd. Het is bijzonder en kostbaar om zo’n groep vrienden te hebben.

Mijn collega Hans van Megen dank ik hartelijk voor zijn vertaling in het Duits van de samenvatting van dit proefschrift.

Ik ben uitgeverij In de Knipscheer uit Haarlem erkentelijk voor het verzorgen van de handelseditie van dit proefschrift, een publieksversie die net als de wetenschappelijke uitgave op 16 april 2008 zal verschijnen.

De grootste dank ben ik verschuldigd aan mijn promotor Marita Mathijssen en mijn copromotor Klaus Beekman. Marita voor haar enthousiaste en inlevende wijze van begeleiden, voor haar kritiek op de hoofdlijnen van mijn dissertatie en voor de stimulerende organisatie van de bijeenkomsten van de groep buitenpromovendi. Klaus voor zijn altijd constructief geformuleerde kritische feedback op mijn conceptteksten, voor de uiterst consciëntieuze wijze van lezen, ook van de details van de tekst, en voor zijn literatuurtheoretische en methodologische begeleiding.

Ik ben mijn zoon Martijn dankbaar voor zijn support bij het vertrouwd raken met het programma Access en voor zijn ondersteuning bij het maken van grafieken, diagrammen en tabellen.

Ten slotte dank ik mijn vrouw Leonie die mij al die jaren de ruimte gaf om aan dit onderzoek te werken, die het manuscript kritisch las en die mij steeds stimuleerde om door te gaan, ook als het wel eens tegen zat.

Lex van de Haterd

Amersfoort, januari 2008